

Kunst-broen i Vang fik en stormfuld indvielse

Af Peter Tiemroth

Hvis der har stået lokal blæst om DGI-broen i Ringebakkerne i tilblivelsesfasen, så gjorde det ikke mindre, da broen torsdag eftermiddag blev officielt overdraget Bornholm af givne DGI og Statens Kunstfond.

Men indvielses-stormen var dog udelukkende af barometermæssig art. Vel gav den halve pelikan folket i serveringsteltet besvær med at holde på bardunerne. Men den stridige blæst indvirkede ikke mærkbart på de fremmødtes velvillige, feststemte nysgerrighed.

I alt overværedes scenen af omkring 300 mennesker, hvoraf hovedparten var indbudte honorariere fra Bornholm, DGI og det officielle Danmark. Og det officielle Danmark fik på et højt beliggende græsklædt plateau, hvorfra der i det klare solskinsvejr var fin udsigt ned mod bro-profilen og den blå Østersø.

Broen er udført af den 56-årige billedhugger Peter Bonnén som en gave til øen i anledning af - og til varigt minde - om landsstævnet. Den er finansieret af DGI med 700.000 kr., mens Statens Kunstfond har ydet 2,1 mio. kr. til projektet.

Symbol-værdi

Og derfor var det naturligt, at overdragelsesforretningen blev foretaget af DGI's landsformand Søren Møller, efter at gæsterne først havde kunnet gøre sig behørigt til gode i de smukke omgivelser med røgede sild og hvad dertil hører.

Udover broens umiddelbare nytteværdi fremhævede Søren Møller kunstværket som en sym-

bolsk bro mellem Bornholm og resten af Danmark - og mellem mennesker og natur. Bestræbelser som netop Bredt DGI på sinde. Og han karakteriserede i almindelighed kunsten som en værdifuld kommentar til det nyttige.

- Hvis vi kun vægter det nyttige, bliver verden ikke til at leve i. Tænk blot, hvordan der ser ud i bysamfund, forstæder og bygninger, der udelukkende er projekteret med henblik på nytteværdien, pointerede Søren Møller.

Og han refererede en lille jysk anekdote om Per Smed, der afviser alle livet glæder og skønhed ved at spørge, hvad nytte de er til. Hvilket sluttelig får hans samtalepartner til at konkludere, at hvis verden var skabt af Per Smed, så ville den være et sølle sted at være.

Borgmester Bjarne Kri-

stiansen fra broens hjemkommune - en stund endnu - Hasle takkede for gaven og konstaterede, at broen i fremtiden vil stå som et værdigt mindesmærke om den store arbejdsindsats og de mange glade minder fra stævnedagene på Bornholm.

Om tilblivelsen fortalte han, at Peter Bonnén først havde fundet den billedkunstneriske opgave omkring kløften helt uoverskuelig og vanskelig på grund af den storslåede natur. Men efter en længere vandretur i det store stenbrud havde han alligevel indvilget i at forsøge.

Det var Bjarne Kristiansen glad for. Han udtrykte håbet om, at gaven vil give inspiration til yderligere aktiviteter i området.

Lige så fornejet var formanden for Statens Kunstfond - billedkunst-

neren Sys Hindsbo - der betegnede Peter Bonnén bro som den smukkeste løsning, der skæpper tyngdeloven og skærper beskuerens syn på de fixerede granitomgivelser.

Smuk løsning

Hun sammenlignede broen med en lidt kaotisk krakeleret puppe-form, der netop er blevet forladt af sin sommerfugl. Og hun kaldte Bonnén broskulptur det eneste mulige supplement til stedets unikke natur.

Endelig fik kunstneren selv lejlighed til at afslutte talerækken. Han gav udtryk for sin glæde ved opgaven, hvis løsning udspringer af, at han ikke turde pille ved naturen. Og derudover takkede han for forbilledligt samarbejde med såvel borgmester Bjarne Kristiansen samt DGI's ledelse.

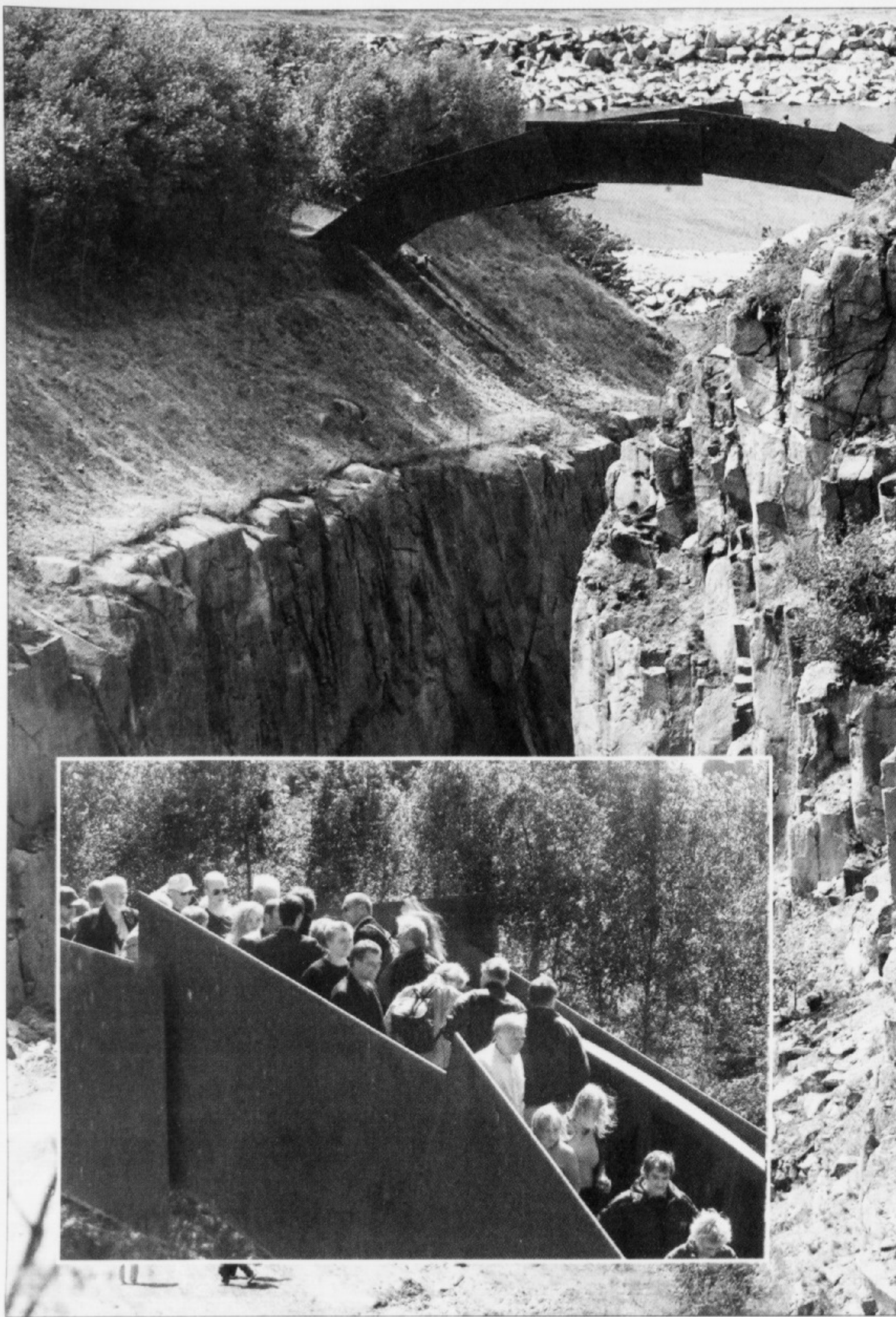

Foto: Henning Sigvardsen

Broens plader vil ruste sig røde

Af Peter Tiemroth

Kunstneren bag DGI-broen i Ringebakkerne, den 56-årige Peter Bonnén, har adskillige markante offentlige udsmykningsopgaver bag sig. Bl. a. de mere spøjse kan nævnes, at han i 1975 plantede en kornmark på Nikolaj Plads midt i København.

En noget større kunstnerisk manifestation indenfor land-art-må skulpturen i Ringebakkerne usægtelig siges at være. Et udfordrende og vedvarende vovestykke midt i et over al måde spektakulært landskab.

Enkelt fortalt består broen af et bueslag, der konstant og uregelmæssigt brydes af rækværkets seks rektangulære plader på begge sider. Pladerne er alle i to cm. tykt cortén-stål og måler seks gange to meter. Med tiden vil pladerne ruste - og broens farve blive rød.

Matematik

Peter Bonnén kunst har solide rødder i den såkaldte minimalisme. En stilretning, der vandt frem i 1960'erne indenfor abstrakt maleri og skulptur - lige som så mange andre retninger, der brød med de traditionelle opfattelser af kunst, kunstens funktion og kunstnerens rolle.

Minimalisterne gjorde f.eks. kunst af diverse eksisterende industri-materialer eller søgte til at begrænse kunstnerens rolle til at holde opsyn med fagfolk på håndværkets og teknologiens område, som førte hans kunstneriske intentioner ud i livet.

Det kunstneriske udtryk skulle helst være så objektivt og ano-

nymt som muligt. Kunstneren skulle ikke demonstrere, hvad beskueren skulle mene. Det måtte være op til den enkelte selv. Af den grund havde minimalisterne en vis forkærlighed for matematiske størrelser, som betragtedes som følelsesmæssigt ubelastede.

At Peter Bonnén for længst har forladt dette rigoristiske program får man i øvrigt glimrende indtryk af på den øjeblikkelige udstilling med hans værker på Bornholms Kunstmuseum, der kan ses helt indtil 18. august.

Selv de mest matematiske arbejder er blødt op med organiske -bølger- i de ellers så strenge jernflader. Og andre steder indruster han med vinkelsliber livgivende og bevægende -mønstre- i pladerne, så stram form og -dekoration- forbinder sig på forunderligste vis. Endelig er der andre arbejder, der umiddelbart fremkommer rent organiske.

Lidt skuffende

I forhold til udstillingen på kunstmuseet kan en og anden nok blive lidt skuffet over kunstbroen i Ringebakkerne. Den virker stiv og strittende. Og de mange spidse kanter stikker sært af imod de store, sprængte, men alligevel formmæssigt mildere brudflader i klippesiderne, som pladerne formentlig skal modsvare.

Det næste, undertegnede kan se om kunstbroen, er, at den hele tiden tager sig forskelligt ud, alt efter hvordan man flytter sig i landskabet. Og det kan der selvfølgelig være en vis fascination i.

Men er det nok til at retfærdiggøre en så iøjenfaldende tingest på dette sted?

For det er et svært sted. I sådanne omgivelser bliver et kunstværk meget let for lidt - eller også for meget. Undertegnede er tilbøjelig til at mene, at en simpel lige bro fra jord til jord - som den gamle - havde været mest ægte minimalistisk land-art.

Farlig mani

Sådanne overvejelser fører let til det principielle spørgsmål, om det i vor tid er blevet en naturlov, at alle steder virkelig skal plastres til med kunstværker, blot fordi der eksisterer en iøjenfaldende plads, nogle instanser med sans for reklame, som gerne vil betale - og kunstnere, som står i kø efter opgaverne.

Denne grasserende mani for at ville stille kunst over alt udspringer officielt af, at folk ikke er i stand til at øjne naturens storhed, hvis der ikke er et menneskeskabt kunstværk, der kan accentuere den. I virkeligheden er grov nedvurdering af folks almindelige glæde ved de stykker uberørt natur, vi har tilbage.

Da vor tid ikke ligefrem er besjælet af ydmyghed - og næste generation næppe heller vil være det - kan det forudses, at denne uskønne blanding af reklame og patroniserende pædagogik vil vel-signere hele landet med mindesmærker i stil med f. eks. Cronhammers groteske-store »Elia« på den jyske hede.

Hvad med Rytternes skulptur?

Broskulpturen skal nok blive til glæde

Af Peter Tiemroth

Jeg har fulgt bro-diskussionen i den bornholmske presse. Og har naturligvis også bemærket de kritiske røster, som jo er udtryk for, at bornholmerne værner om deres naturværdier. Men på længere sigt er jeg overbevist om, at kunstværket bliver til glæde for Bornholm.

Det siger landskabsarkitekt Jørgen Holm, Nykøbing F., der var blandt de nysgerrige uden tilknytning til arrangementet, der var mødt frem til indvielsen af Peter Bonnén kunstbro i Ringebakkerne.

Der skal jo ske et eller andet med disse storslåede naturomgivelser, når stenbruddet lukker endelig. Og det kan blive et pragtfuldt rekreativt naturområde, som bornholmerne vil blive stolte af. - Der skal naturligvis gennemføres en vis landskabspleje og laves stiferløb og pladser. Og i den forbindelse hører kunsten naturligt også hjemme. Den skal ikke kun ses på museer eller som traditio-

nel skulptur i bymæssig bebyggelse. Og umiddelbart synes jeg, at broens struktur og form tager sig smukt ud.

I hvert fald på afstand. Jeg har ikke prøvet at gå på den. Men det vil jeg næste gang, jeg kommer til øen, fastslår Jørgen Holm, der er en hyppig gæst på øen. I dag har han overordnet ansvar for haven på Høst-museet.

Og så synes jeg også, at Broen har en smuk symbolik. Man kan se den som en bro til fremtiden. En ny start for øen - som på så mange andre områder. Og det kan et nyt storslået naturområde blive et formentligt vartegn for, slutter Jørgen Holm.

Velvillighed

Mere forsigtig i sine udtalelser er Martin Clausen, København, der fra festpladsen fastslår, at broen ser spændende ud.

Den har jo en fantastisk placering. Og man får da lyst til at prøve at gå på den. Men jeg synes, at sidepladerne ser noget særprægede ud. Om det

Landskabsarkitekt Jørgen Holm fra Nykøbing F. tror, at Vang-broen vil blive et nyt vartegn for Bornholm.

Foto: Henning Sigvardsen

er grimt eller smukt har jeg lidt svært ved at forholde mig til.

Generelt velvillig er også Reimert Kjølner, Hasle. Han medgiver, at broen ser anderledes ud end en normal bro. Og han kender de lokale negative udtalelser om, at den ikke passer ind i miljøet.

- Men vent nu nogle år, så får vi se, om folk ikke

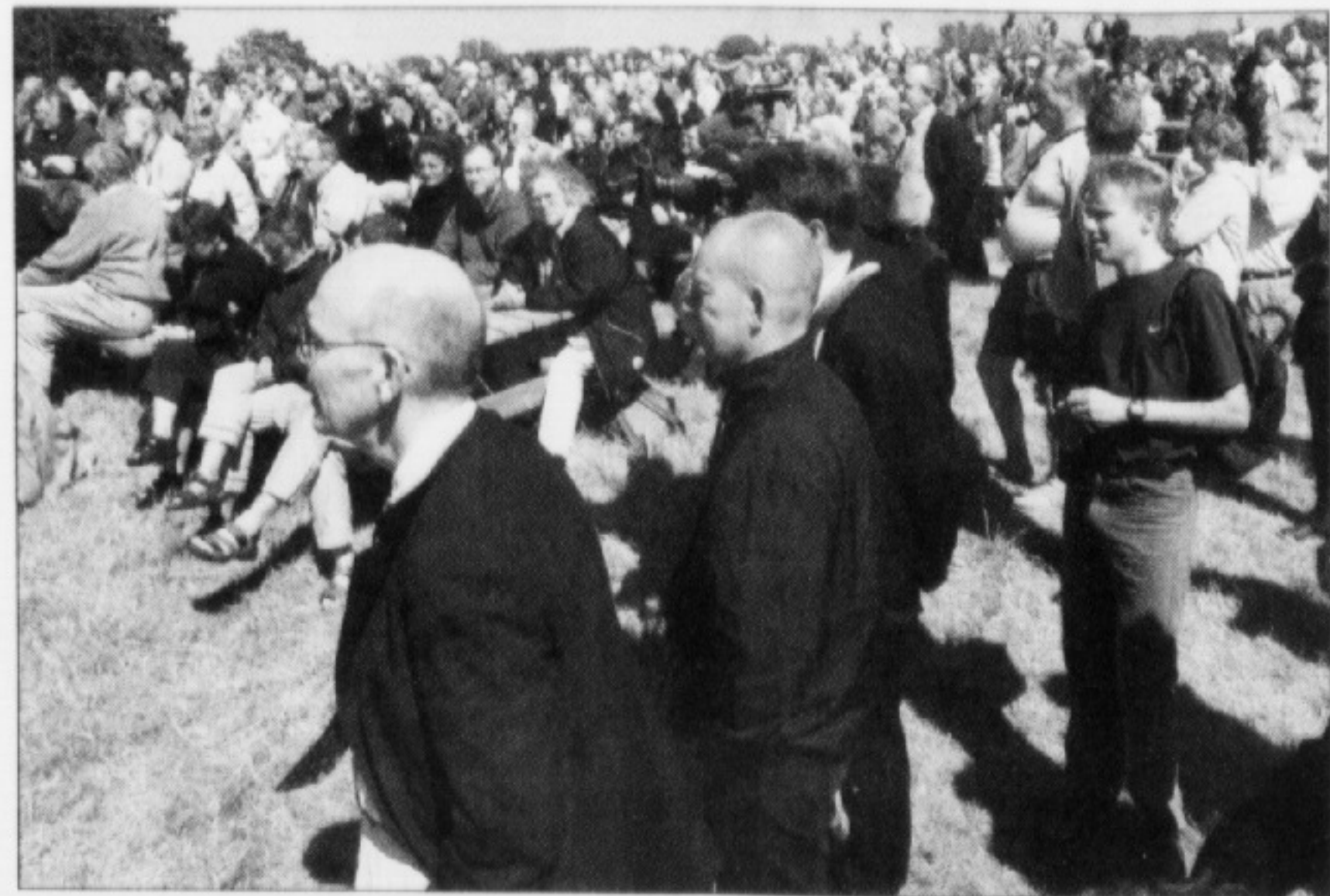
er blevet mere positive, siger han.

Til kritikken om, at broen med sine muligheder for at se ned gennem »bunden«, gør folk utrygge, siger han, at det er da rigtigt, at det kan give et sug i maven.

- Men det oplever man jo også, hvis man ser et rigtigt flot billede, ler han.

Mange mennesker fulgte indvielsen af kunstbroen på nærmest hold. Her ses Rønneborgmester Thomas Thors, kunstneren selv, Peter Bonnén, og skulpturbag ham landsstævnelader Lars Rasmussen.

Foto: Henn. Sigvardsen

DGI går nye veje for at høre medlemmerne

Mens 20.000 regnvåde DGI-medlemmer torsdag middag var på vej til Landsstævne på Bornholm, er formand Søren Møller på vej med nye initiativer for at øge debatten i breddeidrættens højborg.

Det traditionelle hierarkiske demokrati med mange led skal ændres. For at sidde med ved det store politiske DGI-bord skal man først vælges til bestyrelsen i lokalforeningen, dernæst amtsforeningen, landsledelsen og endelig

hovedbestyrelsen.

– Den struktur er ikke ligegyldig nok. Derfor leger jeg med en idé om at lave et elektronisk panel med ethundrede lokalforeningsformænd bredt sammensat, som vi kan kaste emner ud til, siger Søren Møller.

I foråret handlede en af de hede debatter om pædofili.

– I en så markant debat som den kunne det være fint at tage kulturministerens synspunkt og mit og ved

hjelpe af moderne elektronik bede 100 lokalforeningsformænd om at tænke over det et par dage og så melde tilbage. På den måde kan vi finde nye vinkler og dynamisere græsrods-niveauet helt op på topplan. Et er vores demokratiske system, men engang imellem må vi finde måder til at skabe debatten på, siger han.

Søren Møller blev formand for DGI i november sidste år, og hans fornemmelse er, at

halvdelen af medlemmerne glæder sig over de nye vinde i organisationen, mens den anden halvdel frygter, hvad det skal ende med.

– Det er klart, når man over en bred kam smider mange bolde op i luften, så skal der gribes nogle. Det nytter ikke, at vi bare diskuterer nede i hjørnet, vi skal frem over banen. Og det kommer DGI til, bedyrer Søren Møller.

/ritzau/

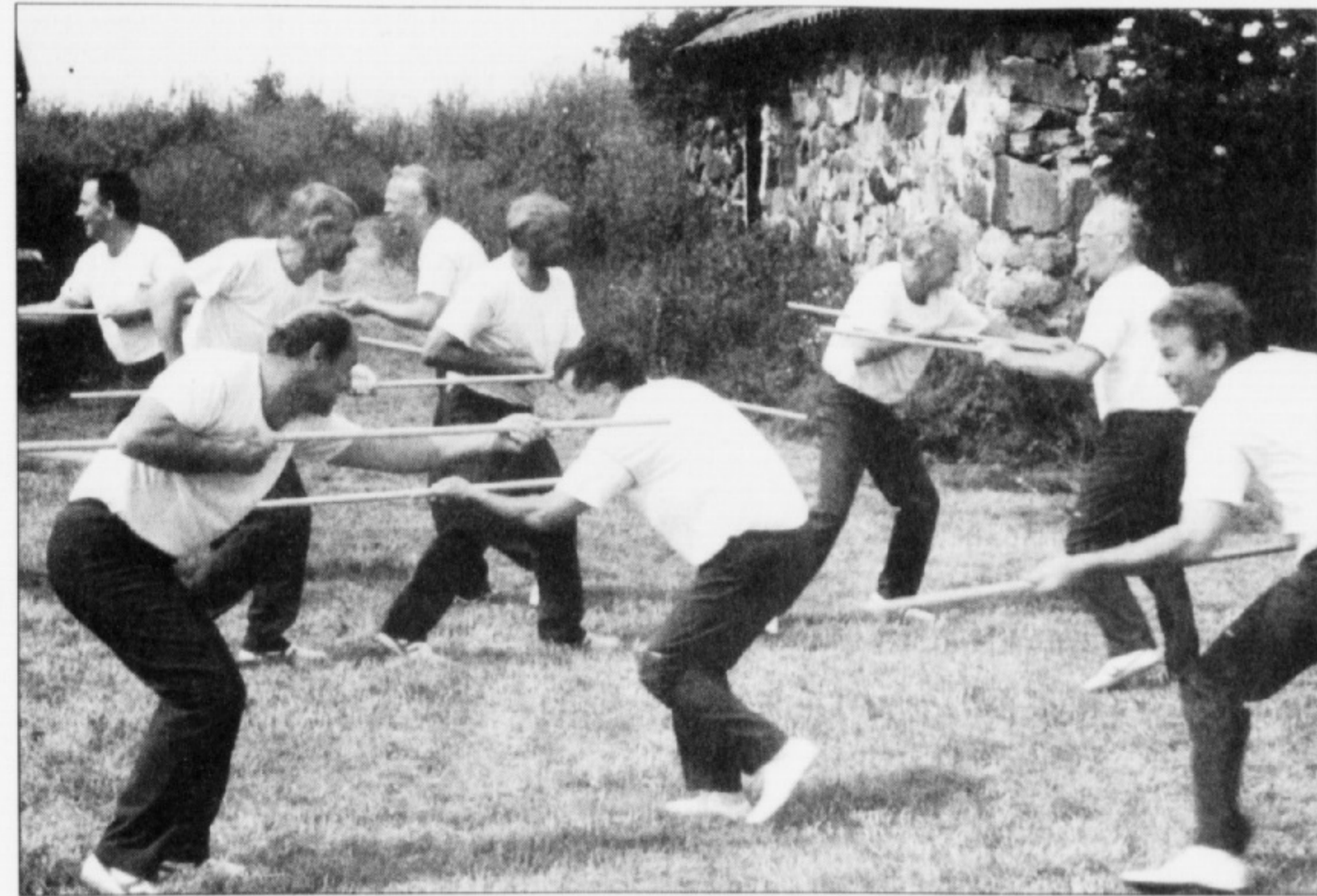

Kaffe-pause

Deltagere fra DGI Hammerum Herred får stillet kaffetårerne i stævnecentrum i Ronne.

Foto: Jens-Erik Larsen

LANDSSTÆVNE 2002

L-2002 kom til Christiansø

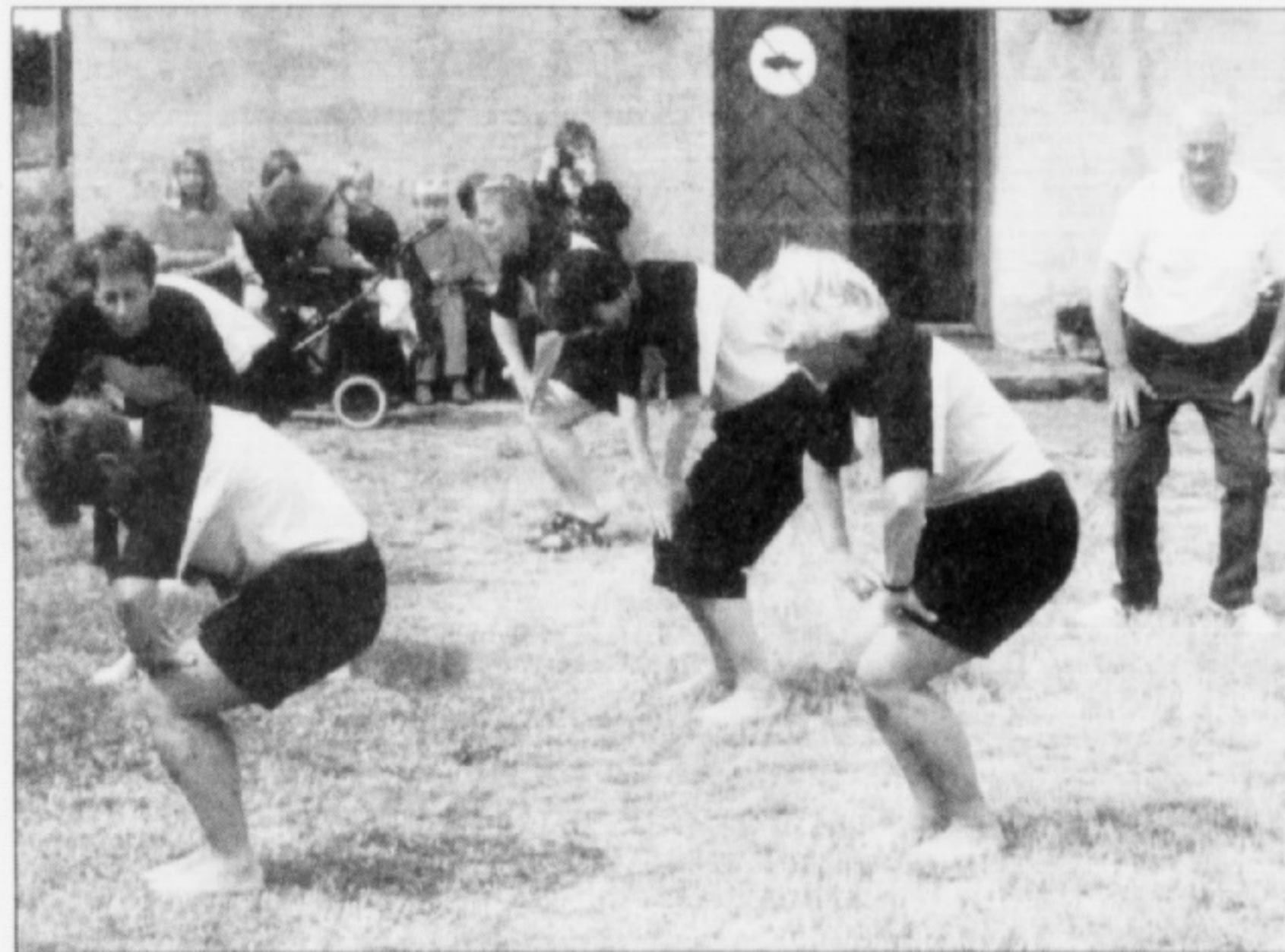
Af Kjeld Lundbæk

L-2002 når også at smitte af på Christiansø og omliggende øer.

En stor del af de 125 deltagere på Ribe Amts motionshold i gymnastik brugte onsdagen til at gæste Danmarks østligste territorium, og for at gøre besøget til noget ganske særligt, medbragte de gymnastiktojet og gav en kort opvisning på pladsen foran Månen.

De friske sønderjyders initiativ blev modtaget med både glæde og forundring af de forbi passerende.

Ribe-gymnasterne ligger i det hele taget ikke på den lade side, når de nu har vovet sig så langt hjemmefra. Mange har lejet lejligheder rundt om på øen og benytter dem som base for deres ture rundt på Bornholm.

Det er ikke hver dag, der er gymnastikopvisning på Christiansø, men onsdag skete det, da et hold motionsgymnaster fra Ribe Amt trak i tojet på græsset foran Månen.

Fotos: Ulla Stigfeldt

Med mor til agility

Af Kjeld Lundbæk

Det diskuteres ofte, om det er relevant at have agility, behændighedstræning for hunde, på programmet i en organisation som DGI. For Charlotte Lyrskov fra Silkeborg er der dog ingen tvivl:

– DGI skal være andet end skydning og gymnastik, og de værdier, de står for, kan vi sagtens bruge i mange andre forøninger.

Charlotte Lyrskov er ledsaget af sin norske buhund Savannah på Allinge Stadion. Der er aktiviteter hver dag, men den store agilitydag er lørdag, hvor der konkurreres det meste af dagen, kun afbrudt af en kort middagspause.

– Jeg forventer at få en sjov tid sammen med min hund, og samtidig håber jeg, at vi kan være med til at gøre lidt reklame for agility-sporten.

første gang til Landsstævne i sin egen hjemby, Silkeborg, i 1998, og for hende var der ingen tvivl, da tilbuddet om at komme til Bornholm dukkede op.

– Selv om det er dyrt, så bliver det en kæmpe oplevelse, forudsiger hun.

Som hundeejer er det begrænset, hvor meget hun kan ture rundt i turistlandet.

– Men lidt bliver det da til. Selvfølgelig er man meget afhængig af en hund, men vi plejer at kunne hjælpe hinanden, således at der er andre, der tager sig af hunden, hvis man vil ud og se noget på egen hånd.

Savannah er en meget kærlig hund.

Foto: Jens-E. Larsen

Ulla og Adolf Rasmussen fortryder ikke et øjeblik, at de valgte at tage rejsen til Bornholm, og de er betaget af den bornholmske natur. Foto: Ole Stobbe.

Dyrt, men dejligt

Af Thor Kristoffersen

Selv om Ulla og Adolf Rasmussen, Ulbjerg ved Viborg, har rejst meget, har de aldrig været på Bornholm før.

Man da skytternes landsstævnet blev henlagt til øen, kom anledningen, for Adolf Rasmussen er, hvad man godt kan kalde – gammel – eller skal vi nøjes med at sige ældre – skytte.

Med sine 73 år har han deltaget i landsskyttestævnerne i Vingsted i mange år, og siden DGI og DDS gik sammen om at arrangere landsstævner sammen i Svendborg i 1994, har han været med hver gang. Så selvfølgelig skulle han også være med på Bornholm.

– Selv om der er tale om en lang rejse, kunne jeg ikke lade være, men så skulle vi også kombinere landsstævnet med en ferie for at opleve Bornholm, siger Adolf Rasmussen, der bliver 14 dage på øen.

Han kommer til landsstævnet for at skyde både over 50 og 100 meter, mens han har droppet 200 meter. Han siger selv, at han ikke er nogen skrap skytte, og han deltager kun i skydningen, fordi han også vil opleve Bornholm sammen med sin kone.

Ægteparret Rasmussen er faldet for Bornholms natur. Især er de betaget af det nordlige del af øen. Derfor er de glade for, at de bestemte sig til at være med til landsstævnet, selv om det er dyrt at rejse over to broer og med en færge.

– Men de penge er givet godt ud, fastslår Adolf Rasmussen, der nyder ferien sammen med fru Ulla.

Lillian Brandt skal til Bisley Cup i England

Lillian skal til England

SKYDNING: Lige netop disse dage har landsstævne-koordinatorerne på Raghammer Skydeterren sikkert ikke tid til at tænke på egne resultater.

Men når L-2002 er forbi, så bliver det hverdag igen, og så kan Lillian Brandt sammen med klubkammeraterne fra Nyvest, Sanne Kjær, og Lasse G. Hansen fra Østermarie begynde at glæde sig til, at de skal deltage i årets Bisley Cup-stævne i England i dagene 9.-11. august.

De tre bornholmere er ud af en flok på 40 skytter, der indgår De Danske Skytteforeningers kortdistance-udvalgs Projekt Kort, hvor deltagerne ikke blot brænder for at skyde – det er betingelsen for at være, men også træner ekstraordinært meget for at forbedre deres kunnen på skydebanen.

Blandt de 40 skytter har kortdistance-udvalget trukket lod om de otte pladser på holdet, der skal med til England – en turnering, som det danske juniorlandshold også har deltaget i i mange år. Og blandt de heldige var altså de tre bornholmere.

I alt er der syv bornholmere med i Projekt Kort.

-bæk

Fotos: Henning Sigvardsen

Fest for indbudte gæster

Mens flertallet af de unge mennesker begav sig ud i byen eller ind i de to telte på stævnestadion for at feste igennem til den lyse morgen (de sidste er endnu ikke nået hjem), blev der i Ronne Idrætshal sørget for de indbudte gæster til den officielle indvielse. Alle de mange ledere, der nu har arbejdet i mere end tre år for at få Landsstævne 2002 på benene. Med assistance fra Viking sørgede Hotel Fredensborg for maden. Louise fra Ordentlige Folk var med og med stævnesangen »Stævne mode«.